ता आववृत्रन्नधरागुदक्ता अहिं बुध्न्यमनु रीयमाणाः ॥

b. विष्णोर्विक्रमणमसि । c. विष्णोर्विक्रान्तमसि ।

d. विष्णोः क्रान्तमसि ॥११॥

का॰ [१५.६.८.] कण्डूयन्याभिषेकेण प्रतिलिम्पते प्र पर्वतस्येति । यजमानः कृष्णविषाणया कृत्वाभिषेकोदकेन स्वाङ्गलग्नेन स्वाङ्गं लिम्पति ॥ अब्देवत्या त्रिष्टुप् । प्रेत्युपसर्गश्चरन्तीति पदेन सम्बध्यते नावः प्रचरन्ति । नूयन्ते स्तूयन्ते स्तोत्रशस्त्रमन्त्रैरिति नावः यद्वा नुदन्ति प्रेरयन्ति फलप्राप्त्यै ता नावः आहुतिपरिणामभूता आपः प्रचरन्ति गच्छन्ति आदित्यमण्डलं प्रति ग्लानुदिभ्यां डौरिति [उणा॰ २.६४.] नुदतेर्डौप्रत्ययः । किं कृत्वा वृषभस्य वर्षितुरग्नेः पृष्ठात्पृष्ठप्रदेशात् उत्थायेति शेषः । किम्भूतस्य वृषभस्य पर्वतस्य पर्वाणि पौर्णमास्यमावास्याचातुर्मास्यादीनि विद्यन्ते यस्य स पर्वतस्तस्य पर्वमरुद्भ्यां त इति (10.) तप्रत्ययः । किम्भूता नावः स्वसिचः स्वेनैवात्मनैव सिञ्चन्ति विश्वमभिषिञ्चन्ति स्वसिचः । तथा इयानाः यन्तीत्येवंशीलाः इयानाः एतेस्ताच्छील्यवयोवचनशक्तिषु चानशिति [पा॰ ३.२.१२९.] चानश्प्रत्ययः चित्वादन्तोदात्तं पदम् गमनशीलाः ता हि आदित्यमण्डलं प्राप्य मध्यस्थानमागच्छन्ति मध्यस्थानात्पृथिवीम् तदुक्तम् अग्नौ प्रास्ताहुतिः सम्यगादित्यमुपतिष्ठते । आदित्याज्जायते वृष्टिर्वृष्टेरन्नं ततः प्रजा इति । ता आहुतिपरिणामभूता आप आदित्यमण्डलं प्राप्याधराक् आववृत्रन् अधस्तादावर्तन्ते वृतेर्णिजन्ताल्लुङि रगागमश्छान्दसः । किम्भूतास्ताः उदक्ताः ऊर्ध्वमक्ताः अञ्चु गतिपूजनयोः ऊर्ध्वं गताः सत्यः अहिं मेघमनु रीयमाणाः मेघमनुसरन्त्यः रीयतिर्गत्यर्थः । किम्भूतमहिं बुध्न्यं बुध्नमन्तरिक्षं तत्र भवो बुध्न्यः अन्तरिक्षे वर्तमानम् ॥ ॥ यद्वायमर्थः । पर्वतशब्देनादित्य उच्यते वृषभस्य वर्षितुः पर्वतस्यादित्यस्य पृष्ठादियानाः निर्गच्छन्त्यो नावः स्तुत्या आपः प्रचरन्ति सर्वतो गच्छन्ति किम्भूताः स्वसिचः स्वयं सेक्त्र्यः आदित्योपरिष्टादापो नाव्या उच्यन्ते तथा च श्रुतिः [१०.५.६.१४.] नाव्या आप एव यजुष्मत्य इष्टका इत्युपक्रम्य षष्टिश्च वै त्रीणि च शतान्यादित्यं नाव्या अभिक्षरन्तीत्याह । ता उदक्ता व्यक्ताः सत्यः बुध्न्यमन्तरिक्षस्थमहिं मेघमनुरीयमाणा अनुप्रविश्य गच्छन्त्यः सत्यः प्रावृट्काले अधराक् अधस्ताद्भूमिं प्रति आववृत्रन् आवर्तन्ते आग-